

Warszawa, dnia 12 grudnia 2017 r.

Minister
Spraw Zagranicznych

SH.2116.20.2017/4

SEKRETARZ
Biura Prac Senackich

Wpłynęło dn. 14.12.2017
nr. 6388 podpis. [signature]

Pan Stanisław Karczewski

Marszałek Senatu

Rzeczypospolitej Polskiej

[Handwritten signature: Stanisław Karczewski]

Odpowiadając na oświadczenie złożone przez Panią Senator Marię Koc na 50. Posiedzeniu Senatu w dniu 15 listopada 2017 r. uprzejmie informuję, że Ministerstwo Spraw Zagranicznych, poprzez Ambasadę RP w Rzymie, od dłuższego czasu z wielką uwagą monitoruje rozwój sytuacji pod Monte Cassino. Resort podjął również interwencję w sprawie prywatyzacji drogi na Albaneta łączącej trzy pomniki upamiętniające męstwo polskich żołnierzy pod Monte Cassino.

Rzeczywiście – jak pisze w oświadczeniu pani senator Maria Koc - w końcu października 2017 r. dzierżawca terenów w rejonie, znanym pod nazwą Albaneta na Monte Cassino, przyległym do Polskiego Cmentarza Wojennego, wystąpił z wnioskiem o zgodę na prywatyzację drogi prowadzącej do pomników upamiętniających Żołnierzy II Korpusu Polskiego. W związku z tym już w dniu 3 listopada 2017 r. Ambasada RP w Rzymie wystosowała list do władz miasta Cassino wyrażając głęboki niepokój ewentualnością zmiany statusu ww. drogi z publicznej na prywatną. W piśmie Ambasada RP podkreśliła wartość historyczną i nieodłączność kompleksu monumentalnego Polskiego Cmentarza Wojennego i pomników wzniesionych w hołdzie Poległym 2. Korpusu Polskiego, zaznaczając, że jest to miejsce szczególnie drogie Narodowi Polskiemu, będące symbolem wspólnej historii i bliskich związków między Polską i Włochami. W liście przypomniano, że włoskie władze wyraziły swoje uznanie dla najwyższej ofiary polskich żołnierzy m.in. poprzez decyzję Ministerstwa Kultury Republiki Włoskiej, które w 2016 roku nadało Albanecie specjalny status terenu o znaczeniu kulturowym, zobowiązując lokalnych burmistrzów do podejmowania wszelkich działań mających na celu ochronę całego obszaru, wraz z wzniesionymi na nim pomnikami. Polska placówka wyraziła obawę, że pozytywne rozpatrzenie wniosku złożonego przez dzierżawcę terenów mogłoby doprowadzić do ograniczenia dostępu do tak ważnych dla Polski pomników, wzmiankowanych również w umowie zawartej pomiędzy rządem Rzeczypospolitej Polskiej i rządem Republiki Włoskiej o grobach wojennych, podpisanej w Rzymie dnia 30 marca 2012 roku.

Wniosek o prywatyzację drogi przedstawiony przez dzierżawcę terenów miał zostać rozpatrzony przez władze Cassino w dniu 6 listopada 2017 r.

W dniu 4 listopada br. Ambasada opublikowała na swojej stronie internetowej oraz w mediach społecznościowych komunikat informujący o interwencji w tej sprawie. Komunikat został przesłany także do redakcji lokalnych mediów. Decyzja o rozpowszechnieniu komunikatu miała być m.in. wsparciem dla działań Związku Polaków we Włoszech oraz - wspomnianej w oświadczeniu pani senator Marii Koc - Fundacji Muzeum Pamięci II Korpusu Polskiego (Fondazione del Museo Memoriale del II Corpo d'Armata Polacco in Italia), która przygotowała petycję z apelem do burmistrza miasta Cassino o odrzucenie wniosku dzierżawcy terenów i pod którą zbierała podpisy.

Komunikat Ambasady został wykorzystany przez media lokalne i zacytowany we wszystkich doniesieniach dotyczących kwestii prywatyzacji drogi. Nota Ambasady, określona przez prasę jako „stanowcza”, ukazała się m.in. w lokalnych dziennikach. Informacje były rozpowszechniane też w mediach społecznościowych.

W wyniku działań Ambasady, w niedzielę 5 listopada 2017 roku, dzierżawca terenów Albanety wycofał wniosek o zmianę statusu drogi prowadzącej do polskich pomników.

Obawy Ambasady, Związku Polaków we Włoszech, Fundacji Muzeum Pamięci II Korpusu Polskiego oraz miejscowych działaczy były jednak uzasadnione. Doświadczenie pokazało już dwa lata temu, tuż po podpisaniu umowy o dzierżawę z Opactwem Monte Cassino, że przedsiębiorca zorganizował "wioskę świętego Mikołaja" właśnie w rejonie miejsc upamiętniających bitwę o wzgórze, nieopodal polskiego cmentarza wojennego. Święteczny jarmark został wówczas zamknięty po zdecydowanej interwencji Ambasady RP w Rzymie.

Ministerstwo Spraw Zagranicznych i bezpośrednio Ambasada RP w Rzymie będą nadal uważnie śledzić rozwój sytuacji na miejscu podejmując w razie konieczności zdecydowane interwencje w celu zachowania pamięci historycznej o poległych tam polskich żołnierzach.

był wyrazem szacunku,

z up. Ministra Spraw Zagranicznych
Sekretarz Stanu
Jan Dziędziczak